

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์สุดท้ายเพื่อทราบความสามารถการแข่งขันในการผลิตน้ำมันดิบของเกษตรกร โคนมในภาคเหนือ และผลกระทบต่อการผลิตนมโคในภาคเหนือ ได้แก่ ราคาน้ำมันดิบที่เกษตรกรได้รับ ปริมาณผลผลิตน้ำมันดิบ จำนวน โคนม และจำนวนครัวเรือนเกษตรกรผู้เลี้ยง โคนม และต่อความสามารถการแข่งขันในการผลิตน้ำมันดิบของเกษตรกร โคนมในภาคเหนืออันเนื่องมาจากข้อตกลงการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลีย ทั้งนี้โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิด้านต่างๆที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ข้อมูลต้นทุนการผลิตน้ำมันดิบ ข้อมูลการนำเข้าและภาษีนำเข้านมผงขาดมันเนยจาก ออสเตรเลีย ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต และอื่นๆ ในปี พ.ศ.2545-2550 เป็นสำคัญ นำมาทำการวิเคราะห์ความสามารถการแข่งขันของเกษตรกร โคนมในภาคเหนือผ่านตัวแปรต้นทุนทรัพยากรภายในประเทศ (domestic resource cost: DRC) โดยใช้เมตริกซ์วิเคราะห์นโยบาย (policy analysis matrix: PAM) และการวิเคราะห์ผลกระทบของข้อตกลงการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลียต่อการผลิตนมโคและต่อความสามารถการแข่งขันในการผลิตน้ำมันดิบของเกษตรกร โคนมในภาคเหนือ ด้วยการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงเส้น (regression analysis) ตามแบบจำลอง โดยมีตัวแปรแนวโน้มและตัวแปรหุ่นก่อนและหลังข้อตกลงการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลีย เป็นตัวแปรอิสระกับตัวแปรการผลิตนมโคและความสามารถในการแข่งขันในการผลิตน้ำมันดิบของเกษตรกร โคนมในภาคเหนือเป็นตัวแปรตาม โดยผลการวิเคราะห์ความสามารถการแข่งขันของเกษตรกร โคนมในภาคเหนือ พบว่า ต้นทุนทรัพยากรภายในประเทศของเกษตรกร โคนมในภาคเหนือ กรณีภายใต้ข้อผูกพัน WTO ปี พ.ศ. 2545-2550 มีค่าเท่ากับ 1.01 0.97 0.79 0.84 1.04 และ 0.81 ตามลำดับ ส่วนกรณีภายใต้ข้อผูกพันของ WTO และข้อตกลงการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลีย ปี พ.ศ. 2545-2550 มีค่าเท่ากับ 1.01 0.97 0.79 0.85 1.06 และ 0.83 ตามลำดับ เห็นได้ว่า ต้นทุนทรัพยากรภายในประเทศช่วงเวลาที่ทำการศึกษามีแนวโน้มลดลงจนต่ำกว่า 1.00 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 เป็นต้นมา ซึ่งชี้ว่ามีความสามารถแข่งขันได้ ยกเว้น ปี พ.ศ. 2549 แต่หลังจากนั้นในปี พ.ศ. 2550 ต้นทุนทรัพยากรในประเทศได้กลับลดลงต่ำกว่า 1.00 อีกครั้งและต่ำกว่าในปี พ.ศ. 2548 นอกจากนี้เมื่อเปรียบเทียบต้นทุนทรัพยากรภายในประเทศของเกษตรกร โคนมในภาคเหนือ ในปี พ.ศ. 2548-2550 ซึ่งข้อตกลงการค้าเสรีไทยออสเตรเลียมีผลบังคับใช้ ต้นทุนทรัพยากรภายในประเทศของเกษตรกร โคนมในภาคเหนือมีค่าสูงขึ้น 0.01-0.02 ซึ่งชี้ว่ามีความสามารถแข่งขันลดลง ในการนี้รัฐจึงต้องชดเชยผลกระทบนี้แก่เกษตรกร โคนมด้วยมาตรการที่ WTO ยอมให้ดำเนินการได้ เพื่อให้ความสามารถการแข่งขันเท่ากับกรณีไม่มีข้อตกลงการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลีย ส่วนการวิเคราะห์ผลกระทบของข้อตกลงการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลียต่อการผลิตนมโคในทุกตัวแปรที่พิจารณาและต่อความสามารถการแข่งขันในการผลิตน้ำมันดิบของเกษตรกร โคนมในภาคเหนือ พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์ที่ชัดเจนและไม่มีความสำคัญทางสถิติ ทำให้ไม่สามารถสรุปผลกระทบต่อการผลิตนมโคและความสามารถในการแข่งขันในการผลิตน้ำมันดิบของเกษตรกร โคนมในภาคเหนือได้ว่าเป็นไปในทิศทางใด การศึกษาโดยขยายระยะเวลาการศึกษา โดยเฉพาะระยะเวลาหลังข้อตกลงการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลียออกไปจึงจำเป็น เพื่อให้เห็นผลกระทบได้อย่างชัดเจน

The ultimate purposes of this study were to know a dairy production competitiveness of dairy farmers in northern region and the impacts of Thailand-Australia free trade agreement (TAFTA) on production such as on farm gate price, yield of production, quantity of dairy cattle and dairy cattle farmer households, and also on dairy production competitiveness of dairy farmers in northern region. The secondary data, including cost of dairy production in northern region, import and tariffs of skimmed-milk powder from Australia, input-output table and others, from years 2002-2007 had been collected and employed for an analysis of the competitiveness of dairy cattle farmers in northern region by an evaluation of domestic resource cost (DRC), using policy analysis matrix (PAM), and the impacts of TAFTA on dairy production and competitiveness by an application of regression analysis to the models which were the relationships between a time trend variable and dummy variable of time period before and after TAFTA to dairy production and competitiveness indicator. The DRC of years 2002-2007, undertaken WTO commitment, were 1.01, 0.97, 0.79, 0.84, 1.04 and 0.81 respectively meanwhile the DRC undertaken WTO and TAFTA were 1.01, 0.97, 0.79, 0.85, 1.06 and 0.83 respectively. The result revealed that the DRC in both cases tended to decline continually lower than 1.00 since the year 2003 through a time period of study, except in 2006 but after that in 2007 the DRC was decreasing again and lower than the DRC of the year 2005 which indicated that a dairy production competitiveness of dairy cattle farmers could compete in dairy production. Comparing of the DRC undertaken WTO commitment with WTO commitment and TAFTA in 2005-2007 found that the DRC were increasing which indicated the decreasing of dairy farmers' competitiveness. Therefore the government should provide the compensation measures, allowed by WTO, to maintain the competitiveness of dairy farmers. For an analysis of the TAFTA impact on dairy production and competitiveness of dairy cattle farmer in northern region, the results shown that the relationships between the considered variables were not certainly and insignificantly related consequently, couldn't conclude that the TAFTA impact on production and a competitiveness in dairy production of dairy cattle farmers in northern region would be in any certain way. A further study that extended time frame especially after the TAFTA was then required to be clearly seen the effect that could possibly take place.